Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
liv@eduskunta.fi

Asiantuntijakuuleminen 21.5.2024

HE 46/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan määräaikaisesta tukemisesta annetun lain muuttamisesta

Kilpailu- ja kuluttajavirasto kannattaa vahvasti ilmastonmuutoksen torjumista, ja viraston näkemyksen mukaan taloudellisten ohjauskeinojen käyttö on yleisesti ottaen perusteltua päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi. Virasto katsoo, että suhteellisia hintoja muuttavien päästökaupan ja ympäristöverojen lisäksi elinkeinonharjoittajille asetetut muut kannustimet kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi sekä entistä vähäpäästöisempien tuotteiden kehittämiseksi ovat keskeisiä tekijöitä ilmastotavoitteiden saavuttamisen kannalta.

Myös julkiset tuet voivat olla merkittäviä ilmastotavoitteiden saavuttamisen kannalta. Julkisten tukien yhtenä haittapuolena on, että ne voivat johtaa yliinvestointeihin tietyissä teknologioissa tai ratkaisuissa, kun taas verotus ja päästökauppa luovat markkinoille kannustimen etsiä kustannuksiltaan edullisimmat keinot päästöjen vähentämiseen. Julkisia tukia kannattaa ottaa keinovalikoimaan lähinnä vain silloin kun muut keinot ovat riittämättömiä ja tukien vaikuttavuus on mahdollisimman hyvin arvioitu.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston näkemyksen mukaan esitetyt muutokset kaasukäyttöisten paketti- ja kuorma-autojen hankintatukiin vaikuttavat ilmastonmuutoksen torjunnan näkökulmasta perustelluilta, vaikka kyseisillä muutoksilla onkin vaikutusta eri polttoaineteknologioiden väliseen kilpailuasetelmaan. Myös esitetty lakiin palautettava mahdollisuus kaasu- ja etanolikonversioiden muuntotukiin vaikuttaa ilmastonmuutoksen torjunnan näkökulmasta perustellulta, sillä konvertointi mahdollistaa entistä vähäpäästöisempää autoilua myös niille kotitalouksille ja yrityksille, joille uuden vähäpäästöisen auton hankkiminen ei ole mahdollista.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto myös korostaa, että myönnettyjen hankintatukien vaikutuksia on syytä jälkikäteen seurata tulevia päätöksiä ajatellen. Jälkikäteisseurannassa on syytä selvittää, kuinka paljon myönnetyt hankintatuet mahdollisesti nostavat hintoja ja erityisesti sitä, missä määrin tukien myötä hankinnat todella lisääntyvät ja minkä suuruisia päästövähennyksiä tuilla saavutettiin.

Jussi Pääkkönen
erityisasiantuntija

Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Postiosoite PL 5, 00531 Helsinki • **Puhelin** 029 505 3000 (pvm/mpm)
Y-tunnus 2502067-3 • **Sähköposti** kirjaamo@kkv.fi • **kkv.fi**

ALLEKIRJOITETTU
ASIANHALLINTAJÄRJESTELMÄSSÄ